

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

**Pasarét, 2019. március 24.
(vasárnap délután)**

Földvári Tibor

JÉZUS ÉS MÁRTA TALÁLKOZÁSA

Énekek: 230; 338

Lekció: János 11,1-27

Alapige: János 11,1-6; 11-15; 17-18; 20-27

Volt pedig egy beteg, Lázár, Bethániából, Máriának és az ő testvérének, Mártának falujából. Az a Mária volt pedig az, akinek a testvére Lázár beteg volt, aki megkente az Urat kenettel és a hajával törle meg annak lábait. Küldének azért a testvérek ő hozzá, mondván: Uram, ímé, akit szeretsz, beteg. Jézus pedig, amikor ezt hallotta, monda: Ez a betegség nem halálos, hanem az Isten dicsőségére való, hogy dicsőíttessék általa az Istennek Fia. Szerette pedig Jézus Mártát és annak nőtestvérét, és Lázárt. Mikor azért meghallá, hogy beteg, akkor két napig maradt azon a helyen, ahol volt. [...] És ezután monda nékik: Lázár, a mi barátunk, elaludt; de elmegyek, hogy felköltsem őt. Mondának azért az ő tanítványai: Uram, ha elaludt, meggyógyul. Pedig Jézus annak haláláról beszélt; de ők azt hitték, hogy álomnak alvásáról szól. Ekkor azért nyilván monda nékik Jézus: Lázár megholt. És örülök, hogy nem voltam ott, ti érettetek, hogy higgyetek. De menjünk el ő hozzá! [...] Elmenvén azért Jézus, úgy találta, hogy az már négy napja volt sírban. Bethánia pedig közel volt Jeruzsálemhez, mintegy tizenöt futamatnyira; [...] Mártha azért, amint hallotta, hogy Jézus jó, elébe ment; Mária pedig otthon ült. Monda azért Mártha Jézusnak: Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem. De most is tudom, hogy a mit csak kérsz az Istentől, megadja néked az Isten. Monda néki Jézus: Feltámad a te testvéred. Monda néki Mártha: Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor az utolsó napon. Monda néki Jézus: Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz én bennem, ha meghal is, él; és aki csak él és hisz én bennem, soha meg nem hal. Hiszed-e ezt? Monda néki: Igen Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Istennek Fia, aki e világra jöendő volt.

JÉZUS ÉS MÁRTA TALÁLKOZÁSA

Imádkozzunk!

Imádunk téged, mennyei Atyánk, mert az Úr Jézus keresztje állt, de köszönjük, hogy megüresedett. Nem azért, mert a Megváltó hamarabb lejött volna róla az őt gúnyolók miatt, hanem azért, mert meghalt, vállalt mindent, kimondhatta, hogy: „Elvégeztetted!” Dicsőségesen föltámasztottad, föltámadt az Úr és mennyei dicsőségben uralkodik és eljövendő király.

Köszönjük, Atyánk, hogy te ma is Jézus Krisztusban vagy közel hozzánk. És olyan nagy kiváltság, hogy Szentlelked és igéd által mi anyanyelvünkön olvashatjuk az Írást, hallgathatjuk a prédikációt. Magasztalunk, Urunk, hogy te néped közösségében, a gyülekezet közösségében minősítetten is tapasztalhatjuk az örömét, áldását.

Ugyanakkor tudod, Urunk, hogy miben van szükségünk szabadításodra, miért imádkozunk talán már régóta. Köszönjük, hogy bennünket is úgy tartasz, mint ószövetségi népedet, mint a fészken felrebbenő sas.

Magasztalunk, hogy te ugyanaz az Isten vagy ma is. Pontosan azért is, mert Jézusban ismerhettünk meg, Jézus Krisztus pedig „tegnap, ma és mindörökké ugyanaz”.

Kérünk, ha valaki mégsem tudna bízni Jézusban mint Megváltójában, őhöz-zá különösen és lépjél közel ma, szólítsd meg őt, hadd ragadhassa meg velünk együtt a kegyelmet. Köszönjük, hogy még mindig tart a kegyelem ideje.

Urunk, az ismerős bibliai történeten keresztül is szólj hozzánk, személyesen. Azt add nekünk ma, amire szükségünk van, Jézus érdeméért.

Ámen.

Igehirdetés

János evangéliumát olvassuk ezekben a napokban, hetekben, és a többi evangéliumból is jobban ismerjük Mártának és testvéreinek, Máriának, Lázárnak a történeteit. Emlékeztetőül csak annyit fontos megjegyezni, hogy Mária a bibliai történetekben mindig az Úr Jézus lábainál található, a folytatásban – ha olvastam volna – ugyanígy ott lenne ő. Mártát pedig a többi történetben mindig olyannak látjuk, mint aki sűrög-forog. Lukács evangéliuma leírásában egy olyan helyzetben, amikor jobb lett volna, ha leült volna Jézus mellé. A János evangéliuma 12. részében pedig, amikor Mária, a testvére megkeni az Úr Jézus testét azzal a drága ke-nettel, Márta, a nővére szintén sűrög-forog és felszolgál, mert közben étkeznek.

Most viszont Márta is ott van Jézus közelében. Nincs ott a történetben, hogy Jézus lábánál, de képzeljük el a helyzetet, hogy a gyászoló testvér, Márta ott van Jézus mellett – talán áll, lehet, hogy mint Mária később, leborul Jézus lábához – a lényeg, hogy most nem sűrög-forog, hanem ott van Jézus közelében, csak Jézusra fókuszál, csak vele beszélget. Abban a pillanatban és abban az élethelyzetben, amikor számára meg Mária számára a legnehezebb élethelyzet van, hiszen meghalt a testvérük. És ami nagyon fájó, noha mi ismerjük a történetet, a folytatását, nekünk könnyebb azért így olvasni a történeti leírás menetét, de ha egy picit belegondolunk, hogy azért nagyon fájó lehetett számukra, hogy: „Uram, ha itt lettél volna...”.

Nem tudom, te valaha mondtad-e már Istennek, hogy 'Uram, ha...' vagy 'Istenem, ha...' vagy 'Jézus, ha itt lettél volna...' vagy 'ha valamit tettél volna' vagy

'nem tettél volna'? Ez a magyar nyelvű kifejezés jelzi, hogy nem könnyű helyzet. Emlékeznek a testvérek, szeretem használni ezt a képet, hogyha egy v-betűnek az aljára egy pontot teszünk, akkor alá lehet írni egy ilyen megjegyzést: a mélypont nem végpont. De a testvérek számára, mivel Jézus nem jött időben, nem gyógyulhatott meg a testvérük és meghalt és ez nekik végpont volt. És mégis igaz a történetben és a köszöntés igéjét ezért is hallottuk, hogy Isten olyan valaki – és Márta is majd ezt az Istent ismeri föl Jézusban – aki olyan mint a sasmadár, amely megtartja fiókáját akkor is, ha lezuhan.

A képre emlékezve csupán ennyit hadd jegyezzek meg: amikor a fióka tanul repülni, de elfárad és elkezd zuhanni, akkor a szülőmadár alázuhan, kiterjeszti a szárnyait, tollaira veszi, megtartja. Hiába zuhan a fióka és elpusztulna, nem pusztul el, mert megtartja őt a szülőmadár. Isten ilyennek mutatkozott meg a népe számára.

Márta is ilyennek ismerheti meg Jézusban az Istent. Közel van Jézushoz, most nem sűrög-forog, de ez az egész közellét Jézushoz azért lehet, mert Jézus is közel jött hozzá. Márta kiment elé, hogy találkozzon, de Jézus is jött, hogy találkozhasson vele.

Most hadd mondjam így személyesen a történet miatt is: milyenek ismeri meg Márta az Úr Jézust ebben a találkozásban az élete nagy mélypontján? Jézus jelenlétét hogy éli át? Olyan módon, hogy ő valamit azért várt Jézustól (mi lett volna, ha), de még akkor is, amikor beszélget Jézussal, sokkal nagyobbat és sokkal drágábbat, többet kap tőle, mint amire gondol komoly hívő zsidó asszonyként. Csak utalva arra, hogy ő nagyon mélyen hisz a feltámadásban, és ez nagyon drága reménység neki a testvére halála miatt, de még ezzel kapcsolatban is mást kap Jézustól. És nagyon fontos lesz majd az ő hitében, az ő bizalmában Jézus iránt, hogy még a csoda megtörténte előtt valamit hittel vall, érez, megváltozik az élete.

Nézzük tehát, hogy Jézus milyenek bizonyul Márta számára ebben a csoda-történetben. Az elejéről kezdtük a felolvasást, mert olyan mozzanatok vannak a történet felvezetésében, amelyek meghatározzák a folytatását mindannak, ami aztán a csoda végbemenetelében is kicsúcsosodik. Azt láttuk, hogy a családot Mária nevével fémjelzi itt az 1. versben, és Mártával kapcsolatban is sok mindent elmond. Viszont egy biztos, hogy Mártával kapcsolatban hangzik el valami nagyon fontos lelki jellemző Jézusra vonatkozóan. És rögtön hadd kezdjem ezzel.

Nem tudom, mennyire figyeltük meg, elhangzott ez a kifejezés, hogy ez egy olyan család, akik nagyon szeretik az Úr Jézust. Lázár is, Mária is, Márta is – valakik, akik szeretik Jézust. Aztán ahogy ezt leírja, az 5. versben elhangzik, hogy Jézus is szereti ezt a családot. És figyeltük-e, hogy kinek a nevével kezdi, hogy „szereti vala pedig Jézus...” Mária vagy Márta nevét hallottuk itt először? – Mártának a neve hangzik először. Amikor erre egyszer úgy rácsodálkoztam, erre az egyszerű tényre, eszembe jutott, hogy én itt szinte mindig a bibliaolvasásaim során Mária nevét láttam, s úgy is gondoltam, és úgy meglepett, hogy hogyhogy itt Márta van.

De rögtön szeretném aláhúzni, hogy a többi bibliai történet alapján mintha Mária lenne a pozitívabb szereplő, Márta meg hát, aki a sürgés-forgással hibázhat is, de itt azt látjuk, hogy „szerette pedig Jézus Mártát...” – nem is mondja Mária nevét, így mondja – „...és annak nőtestvérét, és Lázárt.”

JÉZUS ÉS MÁRTA TALÁLKOZÁSA

Benne van tehát a család szeretete Jézus iránt, Jézus szeretete a család iránt, minősítetten Mártával kezdődően kijelentve. És azért olyan megdöbbentő, hogy hát ha ez a szeretet van Jézus és a család között, akkor egyáltalán hogy adódhat ilyen probléma? Hogyan kerülhet ez a fiatal lány, asszony ilyen nagyon mély élethelyzetbe? Mária is természetesen, csak most Mártára szeretnénk figyelni.

Hát nem az van, hogy akit szeret Jézus, az nem is kerülhet bajba? Persze erre tudom, hogy Pasaréten azt mondjuk, hogy természetes, hogy ez nem így van. De akkor miért furcsa, hogyha bajok vannak, akkor miért jut eszembe nekem is, hogy 'Uram, mi lett volna, ha...' vagy 'Uram, miért?' Egyrészt hittel vallok valamit, amikor meg belekerülök, akkor meg Istennel kapcsolatba valami más érzek én is? Még az Isten is elhagy talán, ha ilyenek történhetnek? Pedig Pasaréten hallottunk már erről a történetről evangélizációs sorozatot is, és emlékszem, hogy tényleg előjött, hogy valaki, akit szeret Jézus – egy családot ráadásul – és ott is adódhatnak bajok.

Ami viszont megint nagyon megragadott ebben a történetben újszerűen, hogy hogyan értesítik Jézust a problémáról. Itt is nagyon érdekes a sorrend. Így hallottuk: „Küldének azért a testvérek ő hozzá, mondván: Uram, ímé...” – és utána az 'ímé' szócska után jön a legfontosabb kifejezés. Emlékszünk, hogy a 'bizony, bizony mondom nektek' meg az 'ímé' kijelentések Jézus szájából is mindig azt jelzik, hogy ami most jön, az a legfontosabb. És ha én lettem volna az ő helyükben, biztos, hogy én így mondtam volna a folytatásban, most nem a bibliát olvasom, csak nézem a szavakat: ímé beteg, akit szeretsz. De a sorrend nem ez!

„Uram, ímé, akit szeretsz, beteg.” Ha imádkoztatok már beteg családtagért, barátért, gyülekezeti tagért, lelki vezetőért, hogy kezdődött az imatéma felvezetése Istennek szólóan? Ugye lelkipásztorunk a Miatyánk drága igei kijelentésével kapcsolatban kezdte el nem régen az igehirdetés-sorozatát. Az imádságaink hangsúlyai. Hadd mondjam – most magamról hadd beszéljek –, én biztosan úgy mondanám, hogy: – Uram, beteg anyukám, apukám, testvérem, drága szerettem. Uram, beteg, akit szeretsz. De itt nem erről van szó. Így mondják: „Uram, ímé, akit szeretsz, beteg.”

Még a kisebb baj, mert a meghalással kapcsolatban ez kisebb baj, hogy beteg, és tudják, ha jön Jézus, akkor meggyógyíthatja. De a bajban is, mivel szeretik Jézust és Jézus is őket, olyan őszintén kezdik, hogy: „Uram, ímé, akit szeretsz, beteg.” Ha a hívő ember a mélyponton van maga vagy más miatt, de akkor se arra koncentrál, ami miatt van ez a nagy mélység, nehézség, hanem az Úrra figyel és az Úr szempontjából közelíti meg a problémát: „Uram, ímé, akit szeretsz, beteg.”

Említettem már, hogy édesanyámnak a stroke-ja óta – most már lassan két éve lesz – ez olyan mindennapos kérdés, hogy beteg valaki, akit szeret az Úr, de amikor ezt a történetet megértettem, olyan hálás vagyok az Úrnak, hogy személy szerint nekem is ebben is nagy változás lett, hogy először mindig az az első, hogy az Úr és a valakivel való kapcsolata. Vagy ha a te személyes élethelyzetedről van szó, ami mélység, akkor is nem a mélység, a baj a döntő, hanem hogy el tudod-e mondani hittel, hogy: „Uram, ímé, akit szeretsz, beteg.” Vagy lehet, hogy úgy érzed, hogy mivel ez van, nem is szeret az Isten? Nem is mondod, hogy Jézus?

Ez a történet abban akar bátorítani bennünket, hogy csak a felvezetése az igei kijelentésnek, az üzenetnek csak a felvezetése, de már ott látszik a lényeg: Jézus személye, az ő isteni szeretete az iránt, aki a nagy mélységben van. És még nem is beszéltünk arról, hogy ebből a nagy mélységből hogy emeli ki, illetve hogy tartja meg az Úr Mártát. De olyan szép ezt olvasni: „Szerette pedig Jézus Mártát és annak nőtestvérét, és Lázárt.”

Ezután pedig olyan természetes lenne megint, hogy „Mikor azért meghallotta, hogy beteg,...”, akkor az kellene, hogy legyen a folytatásban: hát ha szereti Jézus Mártát, akkor azonnal indul, hogy meggyógyítsa a beteget. De a 6. versben ez volt: „Mikor azért meghallotta, hogy beteg, akkor két napig maradt azon a helyen, ahol volt.” És ha nem ismeri valaki ezt az egész történetet, biztos, hogy meglepődik, hát mit csinál Jézus. Hát ha szereti is, akkor miért marad két napig?

Közben azonban már az is elhangzott – és itt kell megemlíteni – a 4. versben -: „Jézus pedig, amikor ezt hallotta, monda: Ez a betegség nem halálos, hanem az Isten dicsőségére való, hogy dicsőíttessék általa az Istennek Fia.” Ezt Márta nem hallhatta, hiszen ő nem volt ott, ezt a tanítványok hallották. Majd csak a folytatásból tudtuk meg, hogy mi volt Jézusnak a célja, amikor az Isten dicsősége meg az Isten Fia, tehát az ő megdicsőíttetése volt a kérdésben. Így mondja a kijelentésben, az Úr Jézus szava a tanítványaihoz, a 15. versben így hallottuk: „És örülök, hogy nem voltam ott, ti érettetek, hogy higgyetek.”

Az ősi nyelven ez a kifejezés – a sorrendre hadd mondjam – így lenne: és örülök ti érettetek, hogy higgyetek, hogy nem voltam ott. Tehát nem annak örül Jézus, hogy nem volt ott. Az csak része az ő örömeinek. Annak örülök – mondja a tanítványainak, tanítványaival kapcsolatban –, annak örülök, hogy a ti hitetek szempontjából ti értetek és a ti hitetek szempontjából valami fog történni. Ezért nem voltam ott – most hadd mondjam így – időben. Mert eddigre már Jézus a tanítványainak nyilvánvalóan elmondja, hogy Lázár nem alszik, ahogy gondoltjátok a szavaimból, hanem meghalt, „de elmegyek, hogy felköltsem őt.” Jézusnak ennyi a feltámasztás. Meglepő talán e szó, hogy 'ennyi', csak szeretném jelezni, hogy ha az Isten Fia, az isteni hatalommal bíró valaki, az Isten és ott a halál, akár testi, akár lelki értelemben, akkor ki az erősebb? A halál vagy az Isten? Könnyű a válasz. Jézusnak Lázár feltámasztása annyi, mintha felköltené az alvó fiatalembert. Mert képes erre, hát ő Isten!

Az Úr Jézus pedig Márta és Mária kérésére reagál, de nem azonnal megy, két napot még vár, mert a tanítványai számára meg akarja mutatni az Isten dicsőségét. S majd csak a 40. versből tudjuk meg a történet végén – ezt felolvasom – Mártának mondja Jézus ott a sírnál közvetlenül: „Nem mondtam-é néked, hogy ha hiszel, meglátod majd az Istennek dicsőségét?” – a Jézussal való beszélgetésében, a történet leírásában ez nincs ott, de visszautalva tudjuk, hogy ott volt akkor ez a mondat is.

Márta számára a hit és a kételkedés nehézsége és kettős valósága azért az ő lelkében, az ő egész lényében jelen volt. Amikor ugyanis Jézus azt mondja, hogy vegyétek el a követ, akkor Márta szólal meg: – Uram, ne vegyétek el a követ, hát már szaga van, már négy napja halott! És akkor mondja Jézus: nem mondtam, hogy majd meglátod az Isten dicsőségét te is. Most a dicsőség, Isten dicsősége meglá-

JÉZUS ÉS MÁRTA TALÁLKOZÁSA

tása gondolat miatt ugrottam a történet végére, csak hogy érthessük, hogy Jézus ezek szerint nemcsak a tanítványoknak akarja majd megmutatni a dicsőségét az Istennek, és az Isten dicsősége Jézusban – János evangéliuma éppen erről beszél sokat –, hanem Mártának is. Csak most az üzenet hangsúlya miatt először inkább azt gondolom kiemelni, hogy Jézus jelenléte, az ő személyes jelenléte Márta számára mit hoz majd és ezzel együtt akkor látszik az ő dicsősége is. Erről szól János: „láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét, telve kegyelemmel és igazsággal”.

Itt most a történet felvezető első verseiben leírt néhány mozzanatóból emeltem ki pár gondolatot azért, hogy láthassuk, hogy már az elején Isten igéje valamit felvezet mutatva Jézusra, hogy kicsoda ő. És azt látjuk, hogy Márta és Mária bíznak Jézusban. Ez a bizalmuk a szeretetben is megmutatkozik, de a hangsúly akkor is Jézus szeretetén van irántuk. Jézus szeretetének a hangsúlya alapján pedig még az is belefér az eseményekbe, hogy Jézus két napig tudatosan marad és nem indul el és ezért biztosan meghalt Lázár. És a testvérek, Márta is azt érzi: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.” Mert Jézus azt is elmondta, hogy nem is halálos ez a betegség – hallottuk –, hanem az Isten dicsőségére való. De mégis az lett.

Most akkor tévedett Jézus? Dehogy is! Csak számára a betegség vagy a halál az igazából nem két különböző dolog. A bűneset utáni világnak két olyan igazsága, valósága, ami miatt szenvednek az övéi is, akiket szeret, mert a bűneset óta van betegség és halál, testi halál meg lelki halál is, de ő azért jött, hogy a halált is – a testit vagy a lelkit – meg a betegséget legyőzze. Az ő jövetele, az ő jelenléte és az ő dicsősége ebben fog megmutatkozni.

Csak Mártával eddig még nem találkozott. De látjuk Jézusban a felvezetés során már, hogy ő kicsoda valójában. Márta majd Jézus kérdésére – „Hiszed-e ezt?” – mondja ki utána, hogy én mit hiszek. De Jézus akkor is az, aki: mindenható, mindent tudó Isten, aki ráadásul nagyon szereti azokat, akik tőle segítséget kérnek.

S tudom, hogy ez így nehéz kérdés lesz majd, de te érezted-e már azt, hogy Jézus elkésett? Érezted-e már azt, hogy Jézus elkésett? Nem azt mondtam, hogy késett. Mert késni szokott. Ott van az igében, hogy: „ha késik is, bízzál benne”. Ennél nehezebb, amikor elkésett. Amikor már emberileg nem történhet változás. Amikor a legnagyobb hívő is a lelki, hitbeli életére nézve nagy mélypontra kerülhet, mert valahogy Isten nem úgy viselkedett, ahogy gondoltam vagy ahogy addig hittem. Ez a történet azért nagyon bátorító – és ezt a szót hadd mondjam –, bátorító és vigasztaló, hogy akik nagyon szeretik Jézust és Jézus is őket, ők élük át ennek a nagyon súlyos bajnak a terhét, a kételyeit, ugyanakkor mégis az Úr Jézus miatt, hogy ő megoldást ad. Az Úr Jézus megoldása pedig páratlan és hihetetlen meglepő.

Találkozik tehát Márta Jézussal. Azért csak Márta, mert Mária otthon maradt. Nem kell értékelnünk, hogy most ez jó volt vagy nem volt jó, tény. Mária otthon maradt, Márta viszont elé megy Jézusnak. Annyit azért ismét hadd jegyezzek meg ebből a mozdulatából, hogy Márta mindig aktív. Sürög-forog a munkában is, ő nem olyan valaki, aki inkább leül és csak magában. Itt a történet alapján azt látjuk, hogy az, hogy elé megy Jézusnak, ez mindenképpen abban pozitív, hogy Már-

ta számára minél hamarabb találkozni az Úrral. Jön az Úr, akkor megyek elé, mert szeretnék vele találkozni.

Ne felejtsük el, ő nemcsak azt mondta Jézusnak: „Uram, ha itt lettél volna, nem halt volna meg a testvérem.” Hanem rögtön utána mit mondott? „De most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja néked az Isten.” Benne tehát a fájó érzés és a fájó gondolat megfogalmazódik, de ott van mellette az ő hite is Jézussal kapcsolatban, amit eddig megismert róla: – De most is tudom, hogy bármit kérhetsz az Istentől, megadja neked az Isten.

Hadd kérdezzem meg: eddigre történtek már feltámasztás-csodák? Vagy Jézus csak betegeket gyógyított idáig? Ugye nem! Jairus lánya már föltámadt eddigre, meg a naini ifjú is – Jézus már tett halott-támasztásos csodákat. És hadd mondjam, hogy az írásmagyarázók is megjegyzik, hogy Mártának ez a mondata – „De most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja néked az Isten.” – jelzi, hogy a hit és a kétely, a hitből fakadó biztos tudás ugyanakkor az érzelmei meg a nehézség, a bajban átérzett élethelyzetben az őszinte fájó kifakadás, ez a kettő együtt van. És látszik, hogy Márta hite azért valamennyire mindenképpen erős, mert mikor Jézus mondja, hogy „Feltámad a te testvéred.”, akkor azonnal mondja: „Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor az utolsó napon.”

Itt viszont – a folytatás miatt mondom így – most már kétszeresen is meglepő dolgot tesz Jézus Márta számára, mert „Uram, ha itt lettél volna...” – tehát nem voltál itt –, de a másik oldalon Márta zsidó asszonyként, lányként tudta, hogy lesz feltámadása a halottaknak, boldog örök élet ajándéka. Az ószövetség hívői is nemcsak a földi ígéret földjét várták, hanem tudták, hogy a Messiáson keresztül, az Úr szabadítóján keresztül le fog győzteni a halál is és lesz örök élet, boldog örök élet, lesz feltámadás.

Fájóan meg kell jegyezni, hogy nagyon szomorú, hogy még a protestáns egyházainkban is vannak olyan írásmagyarázók, lelkipásztorok, akik tagadják a testi feltámadást és azt vallják, hogy az Ószövetség hívői nem is bízhattak a feltámadásban. Lehet erről olvasni magyar nyelven sajnos. De ha a Bibliát vesszük alapul – már pedig mi azt tesszük – és nézzük a történeteket, láthatjuk Márta személyében is, hogy ő hiszi, hogy lesz feltámadása a halottaknak.

Neki ez hatalmas reménység. Viszont ki kell mondani, hogy ugyanakkor mérhetetlen mély a gyász, valamint Jézus mégse volt itt és ezért halt meg a testvérem. Tehát ott van a hit tudat, még a hitvallás is ott van – hadd mondjam most így: jó református lehetne –, ugyanakkor nincs feloldva az, hogy de keserűség van, a gyász terhe és mégiscsak vár valamit Jézustól, mert mondta, hogy: ha kérsz valamit az Istentől, bármit, megadja az Isten. Ugyanakkor a feltámadás említését hallva arra gondol: igen, a feltámadás majd akkor valamikor. És itt jön Jézusnak a fantasztikus megoldása, válasza és az egyik „én vagyok” kijelentése.

Testvérek, az igehirdetésben csak az „én vagyok a feltámadás és az élet” kijelentésről is lehetett volna beszélni magában, de arra gondoltam és azt látom most is, hogy a történetnek az egész felvezetésétől elindulva még mélyebben átérzhetjük, hogy mit is akart Jézus Mártának adni. De ugye nem is jó a mondatom: nem mit is akart adni, hanem kit is akart adni. Önmagát akarta valami sokkal mélyebb módon kijelenteni Mártának. Mert az „én vagyok” jézusi szó az kijelen-

JÉZUS ÉS MÁRTA TALÁLKOZÁSA

tés. Önkijelentés. Az „én vagyok” kijelentésben – ma is hallhattuk a délelőtti istentiszteleten – a „vagyok, aki vagyok” Isten, Istennek a legnagyobb titka, hogy ő kicsoda valójában. Ez a kijelentés a mózesi történetekben Mózes 2. könyve 3. rész 14. versében hangzik el.

A „vagyok, aki vagyok” Isten azt jelzi, hogy ő nem csupán teremtő, mindent fenntartó, mindenható, szuverén Isten, hanem aki nagyon közel van azokhoz, akik az övéi, minősítetten, szövetségi hűségével – ezt szoktuk mondani –, mérhetetlen szeretetével, irgalmával, kegyelmével, ha kell szabadító csodájával. Egyiptomból kihozza majd a népét. Tehát a „vagyok, aki vagyok” – a nagyon személyesen, mérhetetlen szeretettel jelen lévő az övéi számára. Benne van az is, hogy a múltban is igaz volt ez, most is áll és a jövőben is mindig és mindörökre úgy lesz.

Jézus pedig, amikor az „én vagyok” kijelentéseit mondja, akkor ő tulajdonképpen arról tesz bizonyosságot, de inkább úgy mondom, hogy ez a tanúbizonyoságtétel, kijelentés. A kijelentés az Íge, és „a hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által”, tehát az ő isteni önkijelentése olyan erővel bír annak, akinek hangzik és aki megragadja hittel, hogy átérzi Jézus jelenlétét, az Isten dicsőségét Jézusban.

De nemcsak ennyit mondott, hogy „én vagyok”. Mondhatta volna ezt is, mert van több olyan történet János evangéliumában, ahol azt látjuk, hogy Jézus csak az „én vagyok” kifejezést használva beszél önmagáról. Itt van jelző, ráadásul kettő: feltámadás és az élet.

Mondhatta volna azt is, hogy: én vagyok az élet. Éppen ma olvastuk a kalauz szerint a János 14,6-ban: „én vagyok az út, az igazság és az élet”. Elég lett volna csak az életről beszélni Jézusnak, mert az élet nagyobb és erősebb, mint a halál. De valamiért ő oda akarta tenni, hogy én vagyok a feltámadás. Persze a választ tudjuk, hát előtte ez volt: „Tudom, hogy feltámad a feltámadáskor az utolsó napon.” De testvérek, össze tudjuk tenni a két gondolatot? Feltámadáskor, és az hangzik: én vagyok a feltámadás. És nem azt mondja, hogy én leszek majd a feltámadás akkor, hanem én vagyok – a múltban is, a jelenben is és a jövőben is.

Viszont ahhoz, hogy feltámadás legyen Jézus, minek kell bekövetkezni? Hát meg kell halnia. Tehát az isteni „én vagyok” kijelentés, ha csak az étellel lenne, akkor még kihagyhatnánk a meghalását. De a Lázár feltámasztása csodatörténete is éppen itt János evangéliumában azt mutatja, hogy Jézus készíti elő a kereszt-halálának a dolgait. Nem sokára megy a keresztre és nem is akármilyen halállal hal meg a kereszten. Nemcsak testi halállal – mint Lázár –, hanem a szó legteljesebb értelmében a lelki halállal. Amikor ezt mondja az Úr Jézus: „soha meg nem hal” – ez a kifejezés az ősi nyelven arra utal, hogy örökre elkárhozik. Örökre átérzi az Istentől való elhagyatottság ítéletét, az Isten haragját. Azért mondom így, hogy így emlékezhetünk arra, János evangélistával nem íratja le az Úr Lelke, de a többenél olvashatjuk: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagyál el engemet?”

„Én vagyok a feltámadás” – benne van, hogy nemcsak Lázár halott, nemsokára én is meg fogok halni. A 12. részben olvassuk, hogy Mária megkeni az Úr Jézust és elmondja Jézus, hogy az én temetésemre nézve kent meg engemet. Szeretetét fejezte ki ezzel is Mária. Tehát amikor Mária megkeni Jézust, ő is a haláláról beszél. Amikor Jézus kimondja: „én vagyok a feltámadás”, akkor kimondja, hogy: meg fogok halni, de így lesz az élet.

Látod-e Jézusban az életed akármilyen mélypontján, tehát még a gyászban is láthajuk, hogy de Jézus a feltámadás és az élet? „Én vagyok a feltámadás és az élet.” Nincs olyan mélypontja, nincs olyan baja, bűne az életünknek, ahol ne tudna segíteni. Mert ő mindent vállalt helyettünk és érettünk. „Aki hisz én bennem, ha meghal is, él.” „Boldogok a halottak, a kik az Úrban halnak meg.” (Jelenések könyve 14,13) Tehát Lázár, mivel szerette Jézust, hívő ember volt, most is boldog, az ő lelke boldog – benne van Jézus szavaiban: ha meghal is él, boldog és él. „És aki csak él és hisz én bennem, soha meg nem hal” – azaz örökre nem fog elveszni soha. Lehet, hogy testileg meghal, de akkor is él a lelke és amikor eljön a bizonyos feltámadás, a feltámadáskor ideje, akkor a teste is majd feltámad, új ég, új föld örök dicsősége. De mivel most Jézusra szeretnénk fókuszálni: Jézus „én vagyok a feltámadás és az élet” önkijelentése mindazt hordozza, amit az ő megváltó művében megszerzett és elvégzett.

Az már csak részletkérdés, hogy Jézusnak még el kell jönnie. Valamikor el fog jönni, lehet, hogy ma. Akkor ma jön el a feltámadás napja és az új ég és az új föld örök dicsősége. Ha holnap, akkor holnap. Ha holnapután, akkor holnapután. Mi nem távolinak várjuk soha Jézust, hanem mindig közelinek, mert Jézus jelenléte mindig közeli. A földi életben viszont Márta számára is akkor és ott az ő önkijelentése miatt lett Jézus jelenléte nagyon személyessé. Nemcsak testi módon, hanem lelki módon is.

Mi is ezt így ragadhatjuk meg. Átéldhetjük, megragadhatjuk, hogy közel van az Úr és nekem mondja: „én vagyok a feltámadás és az élet.” Ha valamelyikünknek a mélypontja most éppen az úttalanság vagy a bizonytalansága az életnek, nem tudom, mi fog történni, nem tudom, sikerül-e valamit elérni: „én vagyok az út”. Pásztor nélküli juhocskának érzem magam vagy elveszett juhocskának, nem is vagyok hívő – úgy érzed –, nem is akartál ide jönni talán, csak hát illet eljönni, de mindegy, Jézus akkor is közellévő és akkor ő a jó pásztor, „én vagyok a jó pásztor”, ha kell, utána megy az elveszett bárányoknak is, a századiknak – olvassuk az ígében.

Jézusnak az önkijelentése Márta számára közel hozza az ő megváltó személyét – és most a személyén van a hangsúly – és közel hozza az ő isteni megtartó dicsőségét. És ez a dicsőség majd fel fog ragyogni abban is, hogy feltámasztja Lázárt. De Márta bizalma és hite szempontjából ezt kell látnunk, hogy az ő hitvallása akkor hangzik el, amikor még nem támadt föl a testvére. Ebbe pedig az is belefért – ahogy jeleztem az elején –, hogy ott, közvetlenül a sírhelynél csak ott van a kételkedés benne: – Már négy napja halott, szaga van, nehogy már elvegyük a követ, ami elzárja a sírt! Jézus akkor is először szól: „Nem mondtam-é néked, hogy...” – és utána teszi a csodát. Jézus először mindig önmagára akar mutatni. Akkor is, hogyha nagyon erősek vagyunk a hitben, csak éppen megbillenünk. Még mielőtt bármit tenne Jézus, először mindig szól, mert „a hit hallásból van, a hallás pedig Isten ígéje által”.

Mártának a bizalma olyan egyszerű és olyan szép. Azt mondja erre a kérdésre, hogy „Hiszed-é ezt?”, és ez van a 27. versben: „Monda néki: Igen Uram...” És itt meg is állhatott volna. Ez elég lett volna: – „Hiszed-é ezt?” – Igen, Uram! – mert benne van, hogy hiszem, benne van a válasz. Jézusnak valaki igent mond,

JÉZUS ÉS MÁRTA TALÁLKOZÁSA

aki előtte lehet, hogy mindig nemet mondott. Lehet, hogy olyan hozzátartozóért imádkozik valamelyikőtök már évtizedek óta talán, aki Saulhoz hasonlóan nagyon keményszívű és mindig nemet mond. És most a szó lelki értelmében mondom: hiszed-e, hogy Jézusnak van hatalma valamit az ő életében véghez vinni vagy Jézus az ő isteni önkijelentését neki is bármikor ki tudja jelenteni? Hiszed-e ezt? Igen, Uram, én hiszem, és egyszer ő is lehet, hogy ki fogja mondani, hogy: igen, Uram – mert megtér az Úrhoz, elfogadja a kegyelmet.

De nem csak ennyit mondott Márta! – „Igen Uram, én hiszem, hogy te vagy a Krisztus, az Istennek Fia, aki e világra jövendő volt.” Tehát Jézus a Messiás, a Krisztus, az Isten Fia és János evangéliuma ezt akarja mindig kiemelni, ez az evangélium egyik fő célja, hogy az a Jézus, aki megszületett Betlehemben és Názáreti Jézus, ő az Isten Fia, a Messiás. „Az Istennek Fia, aki e világra eljövendő volt” – tehát az ígéretek Messiása. Az ígéretekben benne van a feltámadás drága csodája ama napon is, benne van a messiási ígélet egyes számban és a Róma 8,32-höz kapcsolódóan Jézussal együtt mindent nekünk ad az Isten, aki a győztes. Mindez igaz – mondja Márta. És még nem támasztotta fel Jézus a testvérét – az az Jézus Márta számára nem csodagyógyító vagy csodálatos feltámasztó Isten, hanem Jézus – függetlenül attól, hogy mit fog tenni – az a személy, aki itt van velem, aki meg fogja nekem mutatni az Isten dicsőségét és ez elég. Mindegy, hogy ezután mi fog történni, Jézus személye a döntő és ő ezt mondta: „én vagyok a feltámadás és az élet”. És lehet folytatni, amit mondott Jézus, de ez elég.

Mártának a 'hiszem' kifejezése – „Igen Uram, én hiszem...” – úgy van az ősi nyelven, ami nem is jelen idejű állítmány a görögben, hanem a legerőteljesebb múlt idejű kifejezés. Itt szoktuk említeni mindig, az a bizonyos perfektrum, aminél az a jellemző, hogy a múltban is valami igaz, a jelenben is zajlik és a jövőben is mindörökre ez igaz, ez a cselekvés. Károli ezért is fordította 'hiszem'-nek, jelen időben, mert ez egy állandó jelen idő. Márta a múltban is hitt. Jézusban hitt, mondta neki, hogy: „De most is tudom, hogy amit csak kérsz az Istentől, megadja néked az Isten.” – tehát hitt Jézusban Márta, csak az isteni „én vagyok” kijelentése még nem hangzott el. De most már azt is hallotta és így is hisz Jézusban. Tehát a múltban is hisz, a jelenben is teljes bizonyossággal bízik és a jövőben is mindörökre bizalma lesz ebben az Úrban, mert ott van személyesen a jelenlétében.

De testvérek, valóban nem Jézus testi jelenlétén volt a hangsúly akkor sem, ahogy a mi számunkra sem, hanem a lelki. Isten dicsősége Jézusban. Lehet, hogy Márta életében volt kételkedés – „Uram, ha itt lettél volna...”, „Uram, immár szaga van...” –, ez belefér abba a hívő életbe, nem jó, hogy van, de belefér, aki bízik Jézusban és tudja, hogy kicsoda Jézus. És akkor rá tudja magát bízni, illetve Jézus tudja, hogy mit kell tenni akkor is az övéivel. Megint Márta bizalmánál azt emelhetjük ki, hogy itt is Jézus a főszereplő. Márta hisz – nem Jézus hisz Márta helyett –, Márta hisz, de az ő hite Jézuson, Jézus szaván, az ígélet alapszik. És ezután ráadás ajándék volt, hogy feltámasztotta Jézus a testvérét. Micsoda öröm lehetett!

Az idői sorrendet pedig, hadd mondjam így, testvérek, hogy félre ne értsük: megtörtént Lázár feltámasztása, Mária és Márta is ennek nagyon örült, utána nem sok idő telt már el – olvashattuk –, a vezetők még Lázárt megölni is akarták, mert

olyan sokan hittek Jézusban miatta, Jeruzsálemben is, hogy öljük meg inkább Lázárt és akkor nem lehet mondani, hogy feltámasztotta Jézus. De itt már csak napok vannak a keresztségig. És akkor eljön az az idő, közvetlenül a kereszthalála előtt Jézusnak, amikor megkeni Mária. Márta sűrög-forog – ez a 12. részben leírva –, boldog család, ott ül Lázár is, Lázár visszatért a halálból, mint a Jairus lánya meg a naini ifjú. És utána mi történt?

Ezzel zárjuk mi is a prédikáció üzenetének a kifejtését: ment Jézus a keresztre és már nem Lázár feltámasztásán volt a hangsúly, hanem azon, hogy ő támasztatott fel. Mert a Szentlélek által feltámasztotta őt az Atya. De úgy is vannak az igék, hogy Jézus, mint Isten feltámadt a halálból. Az Atya is cselekszik a Szentlélek Isten által és Jézus is, az isteni Fiú cselekszik, mert ő Isten. Már nem Lázár feltámasztása, hanem az isteni „én vagyok a feltámadás és az élet”. Márta még csak kijelentésben hallhatta, hogy Jézus a feltámadás, mert a testvérét gyászolta és neki ez volt a gyászában a vigasztalás. De aztán tapasztalta ő is, tudta, hogy él az Úr, mert feltámadt a halálból.

Ha mindez igaz, Jézus most téged kérdez, hogy hiszed-e ezt? Nem az a kérdés, hogy azt hiszed-e, hogy én mit tehetek, mit nem, hanem hiszed-e, hogy Jézus Krisztus az a valaki, aki ezt mondja magáról: „Én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz én bennem, ha meghal is, él; és aki csak él és hisz én bennem, soha meg nem hal.” Mert ezért mindent megtett Jézus: elvégezte a váltságművet, ajándéku kínálja önmagát, az ő jelenlétét, az isteni dicsőséget. És ezzel jár sok minden az ő tetteiben is a mi személyes életünkben, de a hitünk nem a csodákra épül, hanem az Úr Jézusra. Hiszed-e, hogy Jézus az, aki Márta számára is lehetett és a te számodra is az lehet? És ebben a hitben tapasztalhatod, lehet, hogy még mindig mélységben maradsz, mert az, hogy ő mikor emel ki a mélységből, az rá tartozik. Ő bármikor kiemelhet, de a nagy mélységben is tapasztalhatod: mint a fészken felrebbenő sas, megtartja az övéit, mert az ő fiókját a sasmadár megtartja. Így nem lesz a mélypont végpont.

Imádkozzunk!

Mennyei Édesatyánk, imádunk azért téged, hogy így mutattad ki, így jelentetted ki magadat az Úr Jézusban nekünk is. Áldunk téged, hogy Lázár feltámasztása csodatörténete is tulajdonképpen Jézusra mutat, az ő isteni személyére, drága jelenlétére, szabadítására, megtartó voltára.

Urunk, köszönjük, hogy bennünket is először önmagadhoz akarsz vonni. Bocsásd meg, amikor nem hittünk, talán tagadtunk is. Köszönjük, Urunk, hogy akár milyen nagy mélységben is lehet bárki közöttünk éppen most is, abban a helyzetben is te Úr vagy, te az isteni „én vagyok” Isten vagy és köszönjük, hogy Jézusban.

És hadd áldjunk téged minden szabadításodért, csodáidért is természetesen, amit eddig végbe vittél az életünkben. Urunk, köszönjük neked, hogy mi is nem csupán a földön, hanem mindörökre boldogok lehetünk, mert te vagy a mi Istenünk és mi benned bízunk.

Azért könyörgünk, Édesatyánk, hogy a földi életünkben, akik látnak bennünket, ezt a boldog hívő életet érezhessék, láthassák rajtunk és mi is lehessünk tanúbizonyságtevők, ahogy Márta is a végén.

JÉZUS ÉS MÁRTA TALÁLKOZÁSA

És kérünk azokért, akik éppen most gyászolnak. Ezen a héten is több temetés is volt, meg előttünk is vannak temetések. Urunk, köszönjük, hogy a gyászban ma is ugyanúgy mint Márta életében vigasztaló vagy, megtartó Isten. És kérünk, segíts reménységgel tekinteni így rád.

Imádkozunk, Urunk, azért, hogy adj a mi népünknek is jövőt. Bocsásd meg, hogy a mi népünk, a mi magyar népünk olyan könnyen tud téged gyalázni, amikor baj van. Kérünk, adj megtérést a népünknek.

Köszönjük, hogy a mostani igei üzenet alapján is imádkozhatunk újra Kárpátaljáért minősítetten is. Urunk, adj ott megoldást, szabadításodat vidd végbe, kérünk.

És imádkozunk a betegekért. Köszönjük, hogy a kórházi ágyon fekvő vagy műtét előtt vagy után lévő testvéreink is hittel kérhetnek téged bármire. Arra kérünk, hogy őket is erősítsed. Adj nekik is elég kegyelmet.

Kérünk, hogy most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg Jézus érdeméért.

Ámen.

338. ének

m *Őst ir dallam.*

Lel-ki pró-bá-im-ban, Jé-zus, légy ve-lem,
El ne tán-to-rod-jék tő-led é-le-tem.
Fé-le-lem ha bánt, vagy nye-re-ség kí-sért,
Tő-led el-sza-kad-nom ne hagyj sem-mi-ért.

2. Ha e világ bája engem hívogat, Nagy csalárdul kínál hitványságokat: Szemem elé állítsd szenvedésidet, Vérrrel koronázott, szent keresztedet.

3. Tisztogass bár bajjal olykor engemet: Kegyelmeddel szenteld szenvedésemet; Bár e test erőtlen: te oltárodon Keserű pohárral, hittel áldozom.

4. Ha halálra válik testem egykoron: Ragyogjon fel lelked e hitvány poron; Ama végső harcon rád bízom magam: Örök hajlékodbba fogadj be, Uram!

Montgomery Jakab, 1771–1854.